

Содержание экологического воспитания в организациях образования

«Экологические проблемы - одна из важнейших жизненных проблем, потому что речь идет о среде, в которой жил человек, о жизни будущих поколений»

Чингиз Айтматов

Тулеуова Гульжан Дарибаевна
Заместитель директора по воспитательной работе
школы-лицея №37 имени Сырбая Мауленова,
лидер Ассоциации заместителей по воспитательной
работе по городу Нур-Султан

Республиканский экологический фестиваль «Астана! Вместе ярче!»

- ✓ Фонд развития общественно значимых инициатив
- ✓ Акимат города Астаны
- ✓ Министерство образования и науки РК
- ✓ Офис программ европейских организаций безопасности и сотрудничества в Астане
- ✓ Ассоциация экологических организаций Казахстана
- ✓ Товарищество с ограниченной ответственностью «Оператор РОП»
- ✓ Ассоциация экологических организаций Казахстана

Конкурс «Моя эко школа». Этапы реализации конкурса:

- Обучение педагогов, учащихся, студентов;
- Расчет ОО микрорайона, внедрение мероприятий;
- Проведение 4 экологических часов в образовательных учреждениях;
- Раздельный сбор ТБО;
- Поддержка проектов, оказание помощи членами экспертной комиссии;
- Подведение итогов, награждение победителей.

Направления формирования экологической культуры

«ЭкоАсар-Марафон добрых дел»

«ЭкоАсар. Бумага»

«ЭкоАсар - 2. Пластик»

«ЭкоАсар - 3. Упаковка»

«ЭкоАсар-1»

11-17 сентября 2020 года

Цель акции:

повышение уровня экологической культуры
раздельного сбора ТБО в городе

Алгоритм проведения

Экочасы для детей начальных классов с
участием проекта «ЭкоКлоуны» на
казахском и русском языках

ОРГАНИЗАТОРЫ ПРОЕКТА

Центр модернизации образования, ТОО
"Оператор РОП", при поддержке Управления
образования

Этапы

4

«ЭкоАсар-2.Пластик»

02 ноября – 10 декабря 2020 года

Цель инициативы:

маркировка пластика, его правильная утилизация, активизация Попечительских советов по сбору ТБО на объектах бизнеса, повышение уровня экологической культуры, приобретение книг для обучения на дому.

1

2

05.11.20-13.11.20 года
- проведение эко-часов "Пластик" (5-11 классы) с обучением детей, их родителей распознаванию маркировки пластика, правильным способам утилизации, снижению использования пластиковых пакетов, переходу на экосумки.

4

Начало акции-02 ноября 2020 года:
проведение тренингов по плану, составленному Центром модернизации образования с участием тренеров и классных руководителей, воспитателей детских садов;

3

16.11.20-27.11.20 года
- Для учащихся 1-4 классов, воспитанников детского сада и родителей была проведена акция "ЭкаКлоуны и пластика".

"ЭкоАсар - 3-упаковка" 01 февраля - 18 марта 2021 года

ЦЕЛЬ АКЦИИ:

Повышение уровня экологической культуры раздельного сбора ТБО в городе Нур-Султан, поддержка ландшафтного озеленения объектов образования.

ОБУЧЕНИЕ:

обучение тренеров, классных руководителей, воспитателей детских садов 25-29 января 2021 года

ВИДЕО

Классные часы с использованием видеоматериалов, подготовленных ТОО "Оператор РОП".

ЭКОЧАСЫ

«Эка! Экочасы для детей начальных классов с участием проекта «ЭкоКлоуны» на казахском и русском языках

ВОЛОНТЕРЫ

Вебинары для волонтеров и запуск акции «ЭкоАсар» во дворах домов с участием лидеров «Жас Улан»

СБОР ТБО

начало сбора ТБО в организациях образования города

Обладатели сертификатов на 150 тысяч тенге
по городу Нур-Султан и региональным организациям
образования

№	наименование	Сумма на оборудование
Нур-Султан		
1	ШЛ №85	150 000
2	ШЛ №59	150 000
3	№37 мектеп-лицей	150 000
4	35"Ертегі" балабақшасы	150 000
5	ШГ №83	150 000
6	ШГ №22 +	150 000
7	ДС №77 «Қошақан»+	150 000
8	ДС №5 «Ақбота» +	150 000
9	ДС №35 «Ертегі»	150 000
10	ШГ 43	700 000
Регионы		
11	Колледж Аршалы	400 000
12	Колледж Караганда	400 000
13	Семей	150 000
14	Усть Каменогорск	150 000
Итого		3 150 000

Обладатели сертификата на 50 тысяч тенге по городу Нур-Султан

№37 имени Сырбая
Мауленовашкола-
лицей

Школа-лицей №56
имени Шакарима

Средняя школа №28

Школа-гимназия №58

ЭКО-ТРЕНЕРСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ

Исполнители Эко-тренинговой деятельности: заместители директора по воспитательной работе, учителя биологии и др.

Экологический проект «Бросай в жёлтый»

Цель проекта

Продвижение осознанного перехода семей на
раздельный сбор ТБО дома

Задачи проекта

Внедрить алгоритм перевода семей на процесс раздельного сбора твердых бытовых отходов

Организовать предоставление родителям учащихся 5-х классов доступной информации о правильном раздельном сборе ТБО, создать пилотный проект для внедрения алгоритма эффективных способов перехода на раздельный сбор ТБО на дому (отбор 100 семей, разъяснительная работа, продвижение пилота)

Подводить итоги и демонстрировать наиболее эффективные социальные эко-кейсы по формированию эко-привычек раздельного сбора твердых бытовых отходов на дому

Проводить регулярный мониторинг результативности через соцсети (составление таблицы анализа, еженедельного учёта количества добытого ТБО, систематическое снижение мусора в результате внедрения простых и доступных способов, обобщение результатов).

Принять участие в серии видео-репортажей "Green патруль" и информировать о ходе практической реализации проекта в условиях семьи (интервью), демонстрировать результаты проекта с использованием положительных данных по недельному мониторингу и предоставлением фото-и видео-материалов (еженедельно отчитываться по каждому ученику).

Экопланшеты ученика и классного руководителя

Проект «Бросай в желтый»

Экопланшет ученика

- ФИ учащегося: _____
- Количество членов семьи: _____
- Классный руководитель: _____
- Партнёр проекта: _____

№	Дата	Бумага (кг)	Картон (кг)	Пластик (кг)	Металл (кг)	Стекло (кг)	Вес за сутки
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							

Общий вес: _____

Проект «Бросай в жёлтый»

Планшет классного руководителя

Показания сбора ТБО за 1 неделю с 22.02-28.02.21г.

Классный руководитель: _____

Класс: _____

№ дни	Дата	Диана	София	Заюир	Арсен	Айзада	Аяулым	всего
1	22.02.21	2,7	1,8	4,7		1,56		
2	23.02.21							
3								
4	24.02.21							
5	25.02.21							
6	26.02.21							
7	27.02.21							
7	28.02.21							

Общий вес: кг

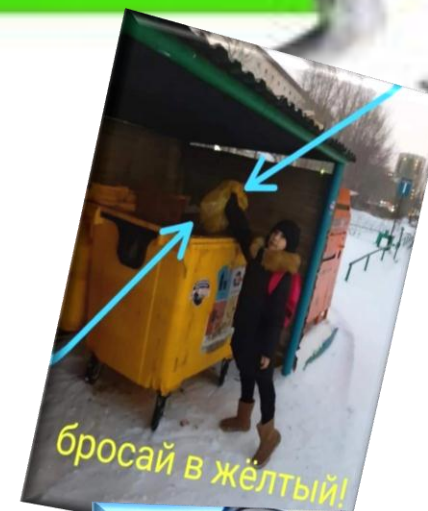
Информация в рамках пилотного проекта «Бросай в жёлтый» (22.02.-30.04.2021г.)

№	Классы	Язык обучения	Вес ТБО I неделя 22.02- 28.02.	Вес ТБО II неделя 01.03.- 07.03.	Вес ТБО III неделя 08.03.-14.03.	Классный руководитель	Контактные данные
1	5 «а»	казахский	42 698	27 070	18 922	Абраимова Г.Т.	+77751386115
2	5 «ә»	казахский	13 240	11 120	16 482	Ещанов К.С.	+77057066579
3	5 «г»	казахский	10 350	12 570	15 250	Есалова А.Ш.	+77029204980
4	5 «д»	казахский	19 650	15 550	13 040	Мурсалимова А.Т.	+77055834031
5	5 «е»	казахский	54 180	23 280	10 656	Данкибек А.А	+77755302242
6	5«ж»	казахский	89 430	28 050	18 900	Бигельдаева Т.Б.	+77079215261
7	5 «з»	казахский	42300	15 465	15 280	Сэрээтэр Г.	+77073656752
8	5 «б»	русский	28 236	27 717	30 562	Арапбай М.А	+77073760345
9	5 «в»	русский	103028	131 73	116 68	Искиндинова К.К.	+77057684598
10	5 «и»	русский	23 295	23 295	16 150	Каиркенова Б.К.	+77021568600
11	5 «к»	русский	62 100	44 400	25 100	Дюсенова Б.А.	+79088049535
12	5 «л»	русский	55 115	54 594	18 391	Сайлауова Г.Д.	+77057426094
13	5 «м»	русский	24 030	42 480	23 511	Сапаргаева Т.Б.	+77762283504
14	5 «н»	русский	43 532	45 561	49 269	Жұмағазина Ж.А.	+77757678827
15	5 «о»	русский	23 830	15 555	16 720	Набат М.Р.	+77072160299
16	5 «п»	русский	29 377	38 502	25 772	Алиева Г.Ш.	+77025117854
Всего			664391 (664 кг 391 гр)	556 939 (556кг 939гр)	433 685 (433кг 685гр)	Курирующие зам.по ВР Тулеуова Г.Д. Ахметова Г.О.	+77014988580 +77759858500

Экоучастники проекта «Бросай в жёлтый»

<https://www.facebook.com/groups/astana37/?ref=share>

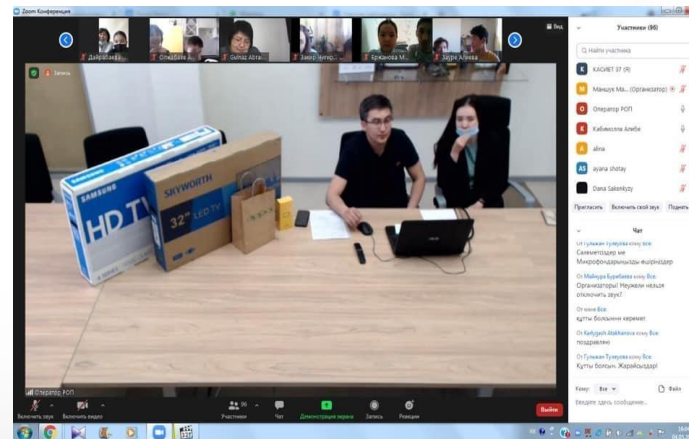
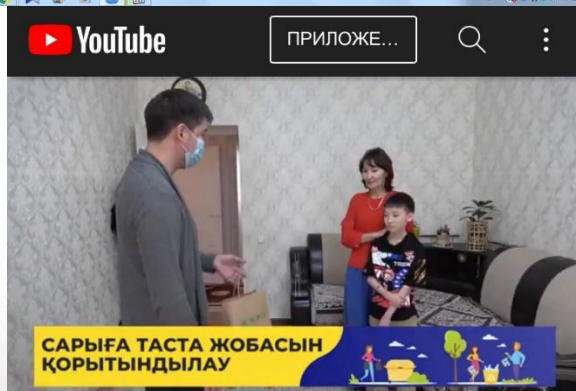
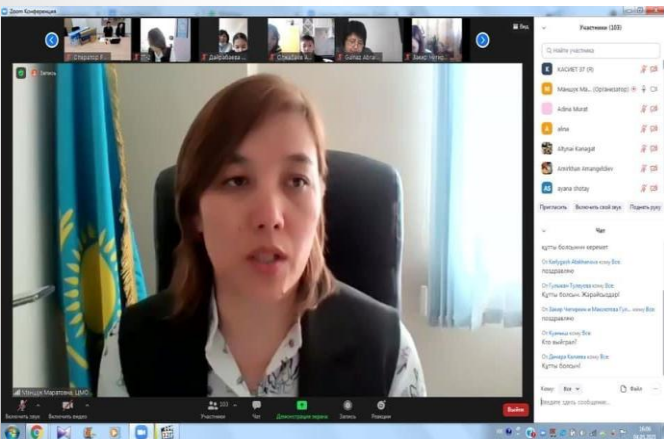
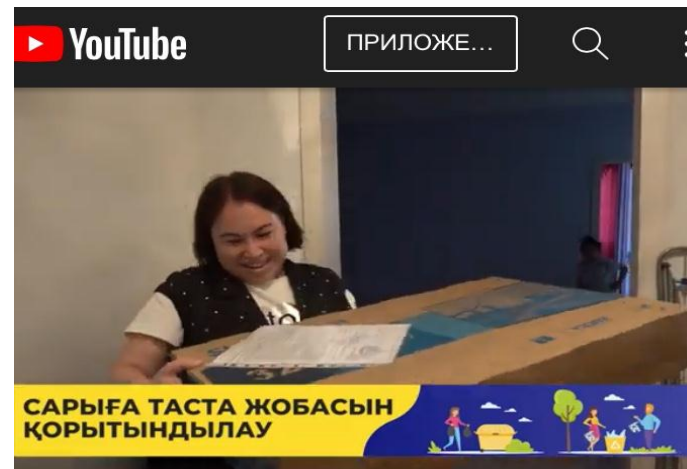
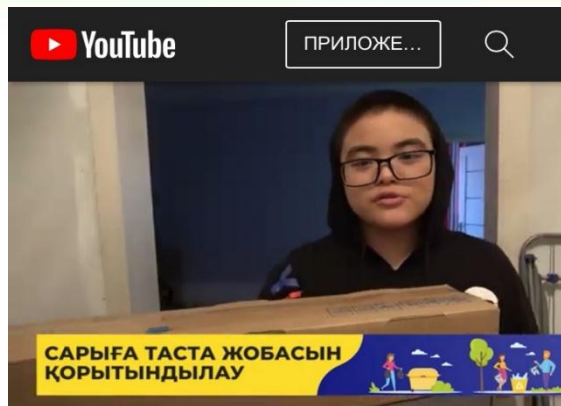
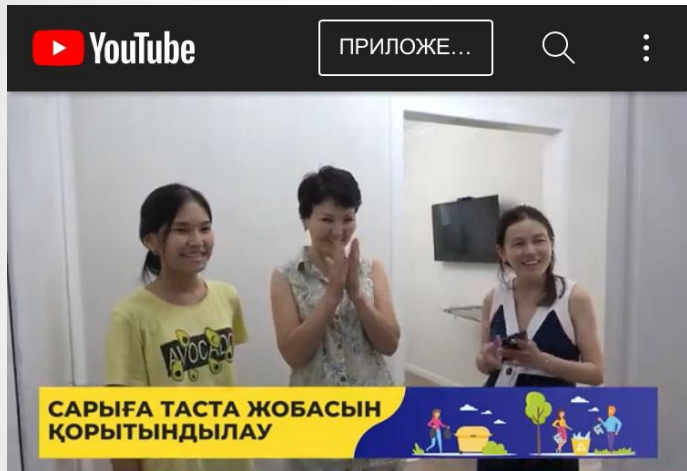
<http://37.astana-bilim.kz/?lang=r>
[u](http://37.astana-bilim.kz/?lang=r)

<https://instagram.com/astana37school?igshid=1om095cpqc093>

<http://myecschool.kz/>

Награждение проекта «Бросай в жёлтый»

ЭКОАСАР -4. ЛЕТНИЙ КАНИКУЛ

<https://www.facebook.com/groups/astana37/permalink/1127397707742368/>

<https://www.facebook.com/groups/astana37/permalink/1145947429220729/>

<https://www.facebook.com/groups/astana37/permalink/1081128262369313/>

<https://www.facebook.com/groups/astana37/permalink/1099701800511959/>

<https://www.facebook.com/groups/astana37/permalink/1127397707742368/>

<https://www.facebook.com/groups/astana37/permalink/1127461137736025/>

<https://www.facebook.com/groups/astana37/permalink/1145939382554867/>

Нұр-Сұлтан қаласы мектептерінің экологиялық жобалары

№	Мектеп атауы	Жобалар атауы	Қысқаша ақпарат	Қай сыныптарға арналған
1	Барлық мектептер	ЭкоАсар	«Эко Асар» жобасы «Қалдықты өңдеу – досқа демеу!» ұранымен өткізілді. Жобаның мақсаты экологиялық мәдениетті арттыру. Эко клоундардың қатысуымен бастауыш сынып оқушыларына арналған Эко – сағаттар өткізілді. Үйде тұрмыстық қатты қалдықтарды (ТҚК) бөліп жинау, тапсыру дағдыларын қалыптастыру. Online оқытуды ұйымдастыруда әлеуметтік мұқтаж отбасылардың балаларына практикалық көмек көрсету, және мектеп ауласындағы бақшадан өнімдерді іске асыру мектебімізде 2018 жылдан бері жүзеге асырылуда	1-11
2	Барлық мектептер	ЭКОКЛУБ	ЭкоАсар, ЭкоКлоун -өткізу, ТБО жинау арқылы экологиялық мәдениетке тәрбиелеу, қалыптастыру	1-11 сыныптар
3	№8 мектеп-лицейі №66 мектеп-лицей № 73 мектеп-лицей	Қолданбалы экология	Экологиялық қауіпсіздік төңірегіндегі мемлекеттік саясат мақсаттарына табиғи жүйелердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету, қоршаған ортаға әсер ететін табиғи және антропогендік әсерлер нәтижесінде пайда болған қауіп қатерден сақтау жатады. Бұл мақсатқа жету үшін келесі мәселелер өз шешімін табуы қажет:	0-4 сыныптар 5-7сыныптар 8-11 сыныптар
4	№9 «Зерде» мамандандырылған мектебі	«Green planet»	Экологиялық бағыттағы іс-шаралар ұйымдастыру.	7-11
5	№ 15 мектеп-лицей	«Үй өсімдіктері-сыныптағы оқушылардың денсаулығы»	Мектеп оқушыларының бойындағы экологиялық білім, әдеп, сана мен мәдениетті қалыптастыру Міндеттері: <ul style="list-style-type: none"> • Табиғи қорларды тиімді пайдалану мен қорғауда жеке адамның жауапкершілігін күшейту; • Қоршаған орта мен адамзат арасындағы үйлесімділікті сәйкестендіру; • Антропогендік өзгерістер мен қоршаған ортаның ластануына жол бермеу; • Экологиялық жағдайларға мән беру және экологиялық проблемаларды шешу жолдарын іздестіру; • Адамның іс-әрекетіне баға беру және адам денсаулығын сақтау; Табиғат қорғаудың экологиялық негіздерін білу; Зерттеу объектісі Мектеп балалары Зерттейтін пән Экология	1-11

6	№30 мектеп-гимназия	«Эко-десант»	7 сынып оқушыларынан 10 адамнан эко-жасақтар құрылды. Жоспар бойынша ай сайын мектеп аумағын ғана емес, шағын ауданның аулаларын да тазалауға шығады.	7
7	№35 мектеп-лицей	Еріктілер клуб «Экватор»	<p>Еріктілер клубы-№35 мектеп-лицейінің қозғалысы, бұл ізгі ниет еріктілері. Мүшелері болып табылатын оқушылар мен мұғалімдер, және кез келген ниет білдірген ата-ана оқушы, сондай-ақ отбасы мүшелері мұғалімдер. Қазіргі уақытта мектептің еріктілер қозғалысының пилоттық жобасы іске қосылды, онда еріктілер Нұр-сұлтан қаласы әкімдігінің қолдауымен білім беруді жаңғырту орталығы, ӨКМ Операторы ұйымдастырған "ЭкоАсар" экологиялық айлығы шеңберіндегі іс-шараларға белсенді қатысады. Клубтың ресми ашылуы онлайн форматында II оқу тоқсанында өтеді.</p> <p>Клубтың міндеттері Әлеуметтік-педагогикалық қолдау көрсетуге, рухани-адамгершілік тәрбиеге, экологиялық тәрбиеге, мектептің және одан тыс жерлерде бұқаралық әлеуметтік-мәдени, ақпараттық-ағартушылық және спорттық іс-шараларды дайындауға және өткізуге қатысуға бағытталған.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Еріктілер қозғалыс қызметінің негізгі бағыттары: * Оқушылар арасында салауатты өмір салтын насихаттау; * Экологиялық тәрбие; * Әскери-патриоттық тәрбие; * Рухани-адамгершілік тәрбие; • Әлеуметтік маңызы бар іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу мәселелері бойынша әлеуметтік орталықтармен және қызметтермен ынтымақтастық; * Бұқаралық ақпарат құралдары арқылы мектеп ортасында еріктілер қозғалысын насихаттау; * Еріктілер қозғалыс қызметін жүзеге асыруға мүдделі мемлекеттік органдармен және қоғамдық ұйымдармен өзара іс-қимыл жасау. 	1-11
8	Сырбай Мәуленов атындағы №37 мектеп-лицей, №45 орта мектеп, №31 мектеп-гимназия	«Ғажайып бақ» жобасы	<p>Қағаз,пластик қалдықтарына екінші өмір сыйлай отырып,оқушының рухани демалысына жағдай жасау</p> <p>«Эко бақ» жобасы биылғы жылдан бастап қолға алына бастады. Жобаның мақсаты: балаларды еңбекке тәрбиелеу, қоршаған ортаны көркейту,табиғатты сүю. Бұл жоба мектебіміздегі көп балалы әкелер бастамасымен жүзеге асырылып жатыр.</p>	6, 10-сыныптар 1-11

9	№57 орта мектеп	«ЭКОАЛЕМ»	Жобаның мақсаты: өлкеміздің экологиялық жағдайын жақсарту және жасөспірімдердің денсаулығын нығайту бойынша практикалық жұмысты ұйымдастыру. Міндеттері: құрдастарын салауатты өмір салтына баулу, жаман әдеттерден бас тарту: қоршаған орта экологиясынан – адам экологиясына. оқушылардың өзінің "кіші Отанының" қоршаған ортасын зерттеу және қалпына келтіру бойынша шығармашылық және практикалық қызметін дамыту»; "Адам бол, Адам бол!"; ақпараттық қолдау тетігін әзірлеу (стендтер, баспа ақпараты, БАҚ, сайттар)	6-9 сыныптар
10	№77 мектеп-гимназия	«Ландшафтық дизайн» жобасы	Үйде тұрмыстық қатты қалдықтарды(ТҚК)бөліп жинау,тапсыру дағдыларын қалыптастыру.Online оқытуды ұйымдастыруда әлеуметтік мұқтаж отбасылардың балаларына практикалық көмек көрсету, және мектеп ауласындағы бақшадан өнімдерді іске асыру мектебімізде 2018 жылдан бері жүзеге асырылуда «Ландшафтық дизайн» жобасы 2020 ж,қыркүйек айынан іске асырылуда	1-10
11	«№ 83 мектеп-гимназиясы»	«Экочеллендж»	табиғатты қорғау, экологиялық мәдениетті қалыптастыруға негізделген іс-шаралар	1-11 классы

Экология бағыты бойынша элективті курстар мен факультативті сабақтар

№	Мектеп атауы	Оқу пәні	Элективті курстар мен факультативті сабақ	Қай сыныптарға арналған
	№2 МГ	Өлкетану және экологиялық туризм	факультативті сабақ	10
	№4 МГ	Адам экологиясы	элективті курс	5
	№7 МГ	Экология және адам	факультативті сабақ	11
	№14 МГ	Мен және экология	элективті курс	5-6
	№15 МЛ	Экология және біз	факультативті сабақ	5-6 10-11
	№19 ОМ	Мен және экология Экологиялық әдеп	элективті курс	5-6
	№22 МГ	Адам және экология	элективті курс	11
	№24 ОМ	Адам экологиясы	факультативті сабақ	5-9
	№26 МГ	Экология және біз Экология	элективті курс	5
	№27 МЛ	Адам және қоршаған орта табиғатының экологиясы	факультативті сабақ	6
	№28 МЛ	Өсімдіктер экологиясы	элективті курс	5-6

№31 МГ	Экологиялық хабаршы	элективті курс	11
№32 МГ	Экология және адам денсаулығының мәдениеті	элективті курс	10
№34 ОМ	Экология	элективті курс	7
№35 МЛ	Өсімдіктер экологиясы Адам және экология	элективті курс	8,10
№37 МЛ	Мен және экология	элективті курс	4
№38 МЛ	Жер қыртысының зерттелу тарихы және оның экологиясы Экология	элективті курс	6 5
№40 МЛ	Жас эколог	элективті курс	7
№42 ОМ	Экология негіздері	факультативті сабақ	9
№44 ОМ	Экология және қоршаған орта	факультативті сабақ	11
№45 ОМ	Экология негіздері	факультативті сабақ	9
№50 МЛ	Экологиялық әдеп Мен және экология	факультативті сабақ	8-9 10
№51 МГ	Адам және экология	элективті курс	10-11
№53 МЛ	Адам және экология	элективті курс	11
№55 ОМ	Қазақстан экологиясы Адам және экология «Біздің қаланың қоршаған ортасын бақылау» экологиялық практикум	элективті курс	8-9 5
№58 МГ	Мен және экология Экологиялық әдеп	элективті курс	7,10,11 21

№59 МЛ	Мен және экология Адам денсаулығы және экология Экономика және экология	элективті курс	9 10 9
№60 МЛ	Экологиялық әдеп Экология және біз	элективті курс	5-9 5
№62 МЛ	Экология және адам	элективті курс	7
№64 МЛ	Мен және экология	факультативті сабақ	6,8
№67 МГ	Биоэкология	элективті курс	11
№75 МГ	Экология және адам денсаулығының мәдениеті	элективті курс	7
№76МЛ	Геоэкология	элективті курс	11
№77 МГ	Экология	элективті курс	6-7
№80 МГ	Биоэкология	элективті курс	10
«Дарынды қыздарға арналған «Білім-инновация» лицей- интернаты»	Жас эколог	элективті курс	10

СПАСИБО ЗА ВНИМАНИЕ